

«Τα ράσα δεν κάνουν τον παπά!»

1. Τι βλέπεις στα παραπάνω σκίτσα;
2. Πού βρίσκονται οι άνθρωποι αυτοί;
3. Γιατί φοράνε αυτά τα ρούχα;
4. Γιατί πιστεύεις ότι τα ρούχα που φοράνε οι άνθρωποι στα διάφορα μέρη του κόσμου διαφέρουν σημαντικά;

Ενδυμασία

Από τα κομψά μεταξωτά ρούχα μέχρι την πρακτική φόρμα εργασίας, τα ρούχα που φορούν οι άνθρωποι αντικατοπτρίζουν¹ τον τρόπο ζωής τους. Τα πρώτα ρούχα ήταν δέρματα ζώων που προφύλασσαν από το κρύο και τη βροχή. Τα ρούχα προστατεύουν ακόμη και σήμερα από τις καιρικές συνθήκες, όμως η κοινωνία είναι αυτή που καθορίζει το είδος τους. Ένα επαγγελματικό κοστούμι είναι ακατάλληλο για την παραλία και κανείς δεν πάει στο γραφείο με το μαγιό, έστω κι αν κάνει πολλή ζέστη.

Η μόδα των ενδυμάτων αλλάζει κάθε χρόνο και τα ρούχα γίνονται γρήγορα «ντεμοντέ», βγαίνουν εκτός μόδας. Η μόδα ξεκίνησε ως τρόπος επίδειξης πλούτου και μόνο οι πλούσιοι μπορούσαν να την ακολουθούν. Με το πέρασμα των αιώνων η μόδα εξελίχθηκε και ο τρόπος ζωής άλλαξε. Σήμερα όλος ο κόσμος μπορεί να ακολουθεί τη μόδα.

Όταν οι γυναίκες είχαν ελάχιστα δικαιώματα, η κοινωνία τις περιόριζε στο τι θα φορέσουν. Οι γυναίκες δεν μπορούσαν να φορούν παντελόνια, παρόλο που ήταν πολύ πρακτικά και τις βόλευαν στις δουλειές τους. Όμως, όταν απέκτησαν περισσότερες ελευθερίες και άρχισαν να εργάζονται, η χρήση του παντελονιού διαδόθηκε και σ' αυτές.

(Εικονογραφημένη Νεανική Εγκυκλοπαίδεια, διασκευή).

1. αντικατοπτρίζω: παρουσιάζω, δείχνω

Ξέρετε ότι ...

Οι λόγοι για τους οποίους επινοήθηκε το ένδυμα δεν πρέπει να ήταν αποκλειστικά πρακτικοί, αφού συναντάμε τον άνθρωπο ντυμένο και σε τόπους όπου οι καιρικές συνθήκες δεν το επέβαλλαν. Κίνητρο για το ντύσιμο του ανθρώπου θα αποτέλεσε και η επιθυμία του να στολιστεί, με σκοπό να επιβληθεί στο άλλο φύλο, να δείξει τη δύναμή του ή να εντυπωσιάσει τους εχθρούς του.

(Πάπυρος-Λαρούς-Μηριτάννικα, λήμμα «Ενδυμασία»)

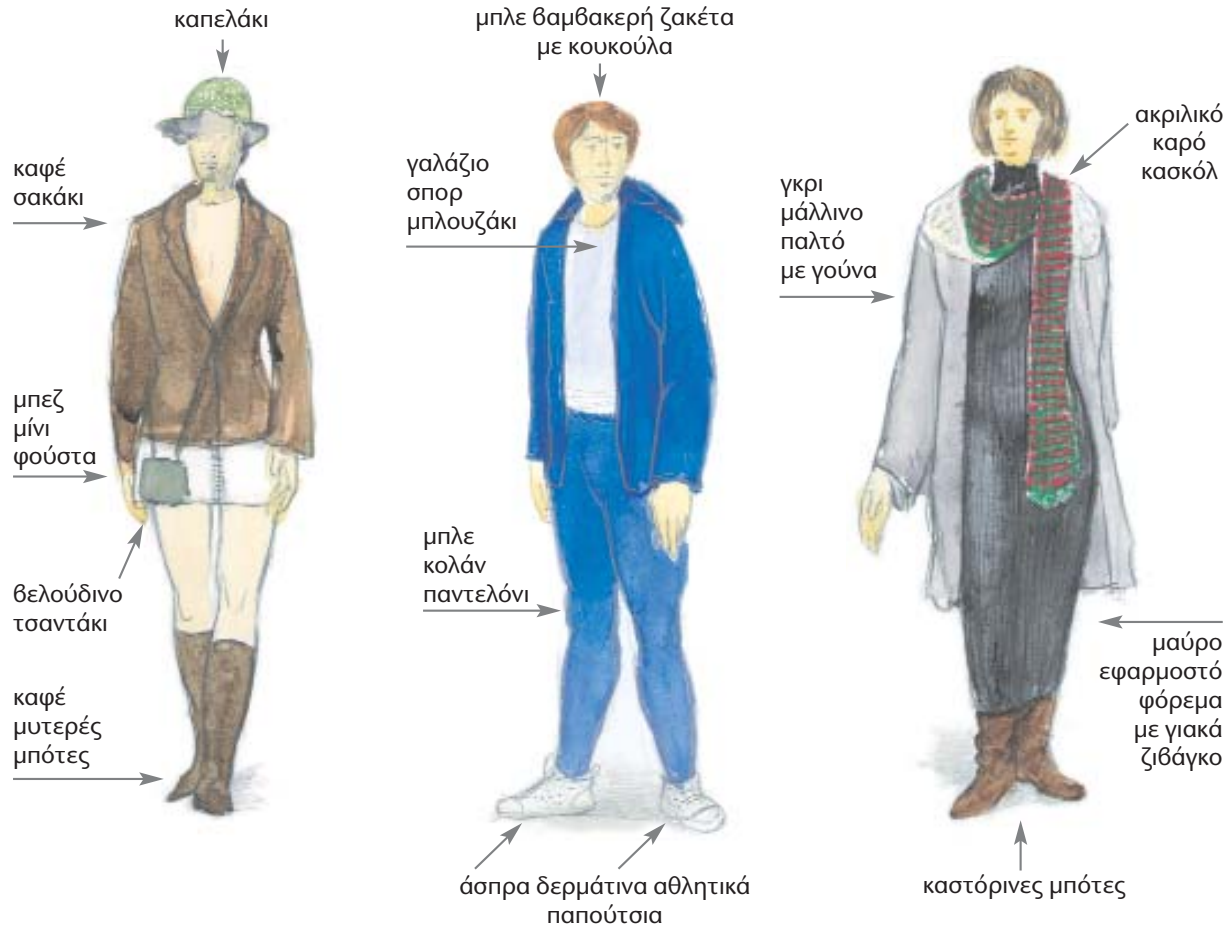
1. Γιατί ο άνθρωπος αισθάνεται την επιθυμία να στολιστεί, σύμφωνα με το κείμενο;
2. Τι σημαίνουν οι φράσεις «με σκοπό να επιβληθεί στο άλλο φύλο» και «να εντυπωσιάσει τους εχθρούς του»;

1. Τι το διαφορετικό έχουν αυτοί οι άνθρωποι;
2. Γιατί έχουν κάνει τέτοιες παρεμβάσεις στο σώμα τους; Τι θέλουν να εκφράσουν / να δείξουν;

Χειμωνιάτικη αυλαία

Κομψά ρούχα, για να υποδεχτείτε με σtil τον φετινό χειμώνα!

Τα ρούχα: το παντελόνι, η φούστα, η μπλούζα, το πουκάμισο, το πουλόβερ, το κουστούμι, το ταγέρ, η αθλητική φόρμα, η φόρμα εργασίας.

Τα υποδήματα: τα παπούτσια, τα πέδιλα, οι μπότες, τα μποτάκια, τα αθλητικά παπούτσια.

Τα πανωφόρια: το παλτό, το μπουφάν, το άνορακ, η ζακέτα, το σακάκι.

Τα αξεσουάρ: η ζώνη, το καπέλο, το μαντίλι, ο σκούφος, τα γάντια, η γραβάτα.

Ξέρετε ότι ...

Τα πρώτα υλικά των ενδυμάτων ήταν απλούστατα: δέρματα ζώων, φύλλα, φυτά, φτερά πουλιών. Με την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας δημιουργούνται υφάσματα από ζωικές και φυτικές ύλες: μαλλί, λινάρι, βαμβάκι, μετάξι, που δίνουν και τα αντίστοιχα υφάσματα: μάλλινο, λινό, βαμβακερό, μεταξωτό. Τον 20ό αιώνα επανάσταση έφερε η δημιουργία τεχνητών νημάτων και συνθετικών υφασμάτων, όπως είναι το νάilon.

Τα μάτια όλων στην πασαρέλα!

Κυρίες και κύριοι! Όπως βλέπετε, το επόμενο μοντέλο φοράει **ελαστικό** μπλουζάκι, άσπρη κοντή φούστα και άσπρες ψηλές μπότες. Ο συνδυασμός αυτός αποτελεί την τελευταία λέξη της μόδας. Ακολουθεί η Κριστίν με ένα **μάλλινο** πουλόβερ και μια **δερμάτινη** μίνι φούστα. Το γουνάκι στο τελείωμα των παπουτσιών αποτελεί **must** της φετινής μόδας.

Ακολουθεί η ανδρική μόδα. Σπορ παντελόνι που συνδυάζεται με εφαρμοστό μπλουζάκι. Το ντύσιμο ολοκληρώνεται με **δερμάτινα** αθλητικά παπούτσια.

Το επόμενο κουστούμι αναδεικνύει την ανδρική σιλουέτα. Είναι **μάλλινο** και συνδυάζεται άψογα με **μεταξωτή** γραβάτα και καλό **δερμάτινο** παπούτσι.

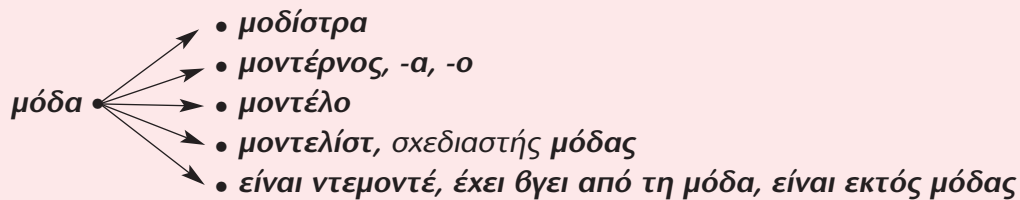
Μη φύγετε! Ακολουθεί η παιδική μόδα. Τα νέα χρώματα είναι συναρπαστικά και θα αρέσουν πολύ στους μικρούς μας φίλους.

ΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ

βαμβακερό	βαμβακερό μπλουζάκι
μάλλινο	μάλλινο πουλόβερ
ακρiliκό	ακρiliκή μπλούζα
μεταξωτό	μεταξωτή γραβάτα
συνθετικό	συνθετικό πουκάμισο
γούνινο	γούνινο γιακάς
δερμάτινο	δερμάτινο σακάκι
ελαστικό	ελαστικό μπλουζάκι

ΜΟΔΑ, ΜΟΝΤΕΡΝΟΣ, ΝΤΕΜΟΝΤΕ

Το μωβ, το κόκκινο και το μπορντό **είναι στη μόδα** φέτος.

Πολύ **μοντέρνο** το μπλουζάκι σου!

Οι μακριές φούστες **είναι πλέον ντεμοντέ**, χρυσή μου!

Κάνε λίγο πιο **μοντέρνο** ντύσιμο!

Σήμερα όλος ο κόσμος **μπορεί να ακολουθεί τη μόδα**.

Όλες οι πελάτισσές μου **ντύνονται με την τελευταία λέξη της μόδας**.

Κάθε εποχή **γίνονται επιδείξεις μόδας** από τους διάσημους σχεδιαστές.

Τα ρούχα τα φορούν διάσημα **μοντέλα**.

Τα **περιοδικά μόδας** παρουσιάζουν τις νέες τάσεις στα ρούχα, τα κοσμήματα, τα χτενίσματα και το μακιγιάζ.

Τελικά, τι είναι ωραία εμφάνιση;

Η ωραία εμφάνιση έχει σχέση και με το ντύσιμο. Το ντύσιμο μάς φτιάχνει τη διάθεση. Αν τα ρούχα που διαλέγουμε να φοράμε ταιριάζουν στο σώμα μας και την προσωπικότητά μας, τότε αισθανόμαστε καλά. Πολλοί όμως πιστεύουν ότι καλό ντύσιμο είναι να φοράς τα πιο ακριβά και μοντέρνα ρούχα, ότι τα ρούχα σου πρέπει να είναι επώνυμα, διαφορετικά δεν είναι ωραία και δεν σε προσέχουν οι άλλοι.

Εμένα μου αρέσουν τα επώνυμα ρούχα. Νομίζω ότι μόνο αυτά ταιριάζουν με το σώμα μου και μου πάνε πάρα πολύ. Είναι πολύ σημαντικό για μένα να είμαι μέσα στη μόδα και όλοι να προσέχουν τι φοράω. Με κάνει να αισθάνομαι ωραία, πώς να το κάνουμε!

Εγώ φοράω ό,τι βρω μπροστά μου. Ανοίγω την ντουλάπα και ό,τι πιάσει το χέρι μου το φοράω. Ποτέ δεν με απασχόλησε το ντύσιμο. Ποτέ δεν συνδυάζω τα χρώματα. Δεν νομίζω ότι υπάρχει λόγος. Τα ρούχα είναι για να καλύπτουμε το σώμα μας και να μην κρυώνουμε. Τα υπόλοιπα είναι πολυτέλειες! Περιττές πολυτέλειες.

Προσπαθώ να συνδυάζω τα χρώματα και το στιλ των ρούχων, αλλά γενικά προτιμώ τα άνετα ρούχα και παπούτσια. Τα στενά ρούχα δεν τα θέλω καθόλου, ούτε μπορώ να φορέσω ψηλοτάκουνα παπούτσια. Προτιμώ τα χαμηλά παπούτσια, που τα βρίσκω πιο άνετα και δεν με ενοχλούν στο περπάτημα. Η άνεση πάνω από όλα!

1. Νομίζεις ότι μπορούμε να βγάλουμε κάποια συμπεράσματα για έναν άνθρωπο μόνον από το ντύσιμό του;
2. Εσύ με ποια κριτήρια επιλέγεις τα ρούχα σου;

Ο καθένας με το γούστο του!

Τι δεν πάει καλά με το ντύσιμο των παραπάνω ανθρώπων; Συζητήστε στην τάξη.

Θα σας βοηθήσουν οι παρακάτω λέξεις και φράσεις.

η εμφάνιση είναι

κομψή
ακαλαίσθητη

τα ρούχα μπορεί να είναι

επώνυμα
άνετα
πρακτικά
μοντέρνα / στη μόδα

το παντελόνι
τα ρούχα

ταιριάζει (-ουν) με το σώμα
(δε) μου / του πάει (πάνε)
(δε) μου κάνει (κάνουν)
(δεν) ταιριάζει με
(δεν) ταιριάζει / πάει σε (πιο ψηλό)

- Σου πάνε αυτά τα παπούτσια.
- Ναι, αλλά δεν μου κάνουν. Είναι λίγο στενά.

Τι σημαίνουν οι φράσεις με έντονα γράμματα;

Τα φορέματα χθες και σήμερα

Διάβασε το παρακάτω κείμενο και βρες κάποιες αλλαγές που έγιναν στα γυναικεία ρούχα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Τα ενδύματα αλλάζουν με το πέρασμα των αιώνων. Τα αρχαία ελληνικά φορέματα ήταν μεγάλα κομμάτια από ύφασμα που τυλίγονταν γύρω από το σώμα και τα στερέωναν στον ώμο με μια πόρπη¹. Στην Ευρώπη του 14ου αιώνα, τα φορέματα ήταν εφαρμοστά στο σώμα: οι γυναίκες τα έσφιγγαν γύρω από το σώμα τους, για να φαίνεται το σώμα τους πιο λεπτό. Τον 19ο αιώνα κάτω από το φόρεμα έβαζαν ένα συρμάτινο πλαίσιο, το οποίο το στερέωναν γύρω από τη μέση. Αυτό έκανε το πίσω μέρος των φορεμάτων να προεξέχει. Οι γυναίκες συνήθιζαν να σφίγγουν το σώμα τους μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα. Σταδιακά η ενδυμασία γινόταν πιο απλή και περιόριζε λιγότερο τους ανθρώπους. Στη δεκαετία του '60 η νεολαία έζησε μια ανεξαρτησία χωρίς προηγούμενο: οι γυναίκες εξέφραζαν την ελευθερία τους φορώντας πολύ κοντές φούστες. Ήταν η εποχή του μίνι.

Φαντάσου ότι είσαι κορίτσι και ζεις στον 19ο αιώνα. Ποιες από τις δραστηριότητες που κάνεις σήμερα δεν θα μπορούσες να κάνεις εύκολα ή και καθόλου, αν φορούσες τα ρούχα εκείνης της εποχής;

1. *πόρπη*: μεταλλικό ή κοκάλινο εξάρτημα που συνδέει τα δύο άκρα μιας ζώνης ή κουμπώνει φόρεμα. (συνώνυμο: καρφίτσα, αγκράφα)

Το ανδρικό ντύσιμο χθες και σήμερα

1. Κοίταξε τις παραπάνω εικόνες και σχολίασε το ντύσιμο των αντρών σε διάφορες εποχές. Τι σου κάνει εντύπωση σε κάθε μία;
2. Ποιο από τα παραπάνω στιλ ντυσίματος σου φαίνεται πιο πρακτικό; Γιατί;
3. Μπορείς να φανταστείς το αντρικό στιλ ντυσίματος μετά από πενήντα χρόνια;

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΑΠΟ ΡΗΜΑΤΑ

«.....Φέτος η μόδα απαιτεί τα εξής: Αν έχεις ρούχα από πέρυσι και δεν θέλεις να τα πετάξεις, ακολούθησε τις συμβουλές μας: **κόντυνε** τις μπλούζες σου, **στένεψε** τις φούστες σου, **φάρδυνε** όμως τα παντελόνια σου. Κυρίως όμως πρέπει να **αδυνατίσεις**. Όσο αδύνατος, αδύνατη κι αν είσαι, πρέπει να χάσεις ακόμα λίγα κιλά! Τέλος, **χτένισε** τα μαλλιά σου προς τα πίσω και βάλε λίγο ζελέ. Αυτό φτάνει για μια σούπερ εμφάνιση!»

Μπορούμε να το πούμε και έτσι, χρησιμοποιώντας τα αντίστοιχα ουσιαστικά:

«....Φέτος η μόδα απαιτεί τα εξής: Αν έχεις ρούχα από πέρυσι και δεν θέλεις να τα πετάξεις, ακολούθησε τις συμβουλές μας: οι μπλούζες θέλουν κόντεμα, οι φούστες θέλουν στένεμα. Από την άλλη πλευρά τα παντελόνια σας χρειάζονται φάρδεμα. Κυρίως όμως χρειάζεσαι αδυνάτισμα. Όσο αδύνατος, αδύνατη κι αν είσαι, πρέπει να χάσεις ακόμα λίγα κιλά! Όσον αφορά το χτένισμά σου, λίγο ζελέ αρκεί.»

-ίζω	→	-ισμα
γυαλίζω καθαρίζω αδυνατίζω		γυάλισμα καθάρισμα αδυνάτισμα
-πω, -φω, -βω	→	-ψιμο
βάφω ράβω κόβω		βάψιμο ράψιμο κόψιμο
-νω, -ζω	→	-σιμο
πλένω ντύνω βράζω		πλύσιμο ντύσιμο βράσιμο
-ώνω	→	-ωμα
δυναμώνω ξηλώνω μπαλώνω		δυνάμωμα ξηλώμα μπάλωμα
-αίνω	→	-εμα
κονταίνω μακραίνω φαρδαίνω		κόντεμα μάκρεμα φάρδεμα
-εύω	→	-εμα
στενεύω μαγειρεύω		στένεμα μαγειρέμα

Η νέα κολεξιόν στην πασαρέλα

Τα κείμενα σχετικά με τη μόδα συχνά έχουν πολλές λέξεις που έχουν μπει στα ελληνικά από άλλες γλώσσες. Διάβασε τα παρακάτω κείμενα και βρες τις ξένες λέξεις που υπάρχουν σε αυτά.

Η χειμερινή κολεξιόν της Μακαρίλ:
Μια συλλογή ρούχων με ξεχωριστό στίλ.

Παπούτσια Crocket για προχωρημένο ντιζάιν.

Τα χρώματα της καλοκαιρινής σεζόν είναι το μοβ,
το τirkουάζ, το κόκκινο, το ροζ και το μπορντό.

Παντελόνι κολάν για άνεση
κάθε στιγμή.

Αυστηρό ταγέρ για κομψές
εμφανίσεις.

Μπλουζάκι με γιακά πόλο.

Ρούχα για τη ζέστη, ρούχα για το κρύο

Ψυχρό κλίμα

Συνήθως τα ρούχα για ψυχρά κλίματα φτιάχνονται από δέρματα ζώων. Η γούνα που καλύπτει το εσωτερικό των ρούχων παγιδεύει ένα στρώμα αέρα, το οποίο εμποδίζει τη θερμότητα να φύγει από το σώμα.

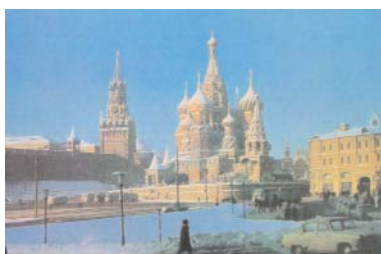

Θερμό κλίμα

Οι άνθρωποι που ζουν σε πολύ θερμά κλίματα φορούν μακριά, φαρδιά βαμβακερά ρούχα. Τα ρούχα αυτά έχουν διπλή λειτουργία: από τη μια προστατεύουν το δέρμα από τις βλαβερές ηλιακές ακτίνες και από την άλλη κρατούν το σώμα δροσερό.

Ετοιμάζεσαι να πας διακοπές στις παρακάτω πόλεις. Τι ρούχα θα έπαιρνες μαζί σου; Γιατί; Χρησιμοποίησε τις λέξεις που έχεις μάθει.

Μόσχα

Κάιρο

Λονδίνο

ΕΙΔΙΚΑ ΡΟΥΧΑ

Σε κάποια επαγγέλματα είναι κανείς υποχρεωμένος να φοράει ειδικά ρούχα, π.χ. στολή ή ποδιά. Για παράδειγμα:

στολή φοράει

ο/η στρατιωτικός
ο/η αστυνομικός
ο/η πυροσβέστης
ο ποδοσφαιριστής
ο νοσηλευτής, η νοσηλεύτρια

ποδιά φοράει

ο/η γιατρός
ο/η φαρμακοποιός
ο κρεοπώλης
ο κουρέας

Επίσης για κάποιες συγκεκριμένες δραστηριότητες (για παράδειγμα, γυμναστική, βάψιμο του σπιτιού κ.λπ.) φοράμε ειδικά ρούχα.

φόρμα εργασίας

φόρμα γυμναστικής ή αθλητική φόρμα

Προσέξτε τις εκφράσεις μέσα στον πίνακα:

είμαι σε φόρμα
διατηρώ τη φόρμα μου
χάνω τη φόρμα μου

Νερό ΚΛΙΑΡΕΞ! Για να είστε πάντα σε φόρμα!

Το ποδήλατο αυτό θα σας βοηθήσει να διατηρήσετε τη φόρμα σας.

Αν έχετε χάσει τη φόρμα σας, φροντίστε να την ξαναβρείτε με το πρόγραμμα γυμναστικής και αδυνατίσματος ΝΙΟΥΛΑΪΝ.

Τι σημαίνουν οι εκφράσεις μέσα στον πίνακα;

Κίνδυνοι από το τατουάζ και άλλα στολίδια του δέρματος

Η μόδα του τατουάζ συνεχίζει να κερδίζει έδαφος. Όλο και περισσότεροι άνθρωποι, ιδιαίτερα νέοι, κάνουν μια ζωγραφιά με τατουάζ στο δέρμα τους για να έχουν κάτι το ξεχωριστό επάνω τους.

Παράλληλα, κατά τα τελευταία χρόνια, έχει γίνει ιδιαίτερα δημοφιλής μια άλλη μέθοδος στολίσματος του δέρματος, το γνωστό με την αγγλική ορολογία piercing. Το piercing στην ουσία αποδίδεται στα ελληνικά με τη λέξη τρύπημα.

Πολλοί νέοι τρυπούν το δέρμα, τα αυτιά, τα χείλη, ακόμα και τη γλώσσα τους και τοποθετούν εκεί διάφορα στολίδια. Τα στολίδια αυτά του δέρματος μπορεί να είναι δακτυλίδια, καλκάδες και διάφορα άλλα αντικείμενα κατασκευασμένα από ποικιλία μετάλλων ή άλλων υλικών.

Οι τεχνικές αυτές έχουν διάφορους κινδύνους. Το πρόβλημα πήρε διαστάσεις όταν, στις αρχές του 2003 ένας έφηβος πέθανε από επιπλοκές τρυπήματος με πρόσδεση στολιδιού στα χείλη.

Είναι γνωστό ότι τόσο το τατουάζ όσο και το τρύπημα σχετίζονται με τη μετάδοση μολυσματικών ασθενειών. Τέτοιες είναι η ηπατίτιδα, η φυματίωση, η λέπρα, το σύνδρομο του τοξικού σοκ αλλά και η μετάδοση του ιού HIV που προκαλεί το AIDS.

Σύμφωνα με στατιστικές, περίπου 50% των τρυπημάτων χρειάζονται στη συνέχεια ιατρική φροντίδα λόγω οξέων επεισοδίων.

Επιπλέον, οι βαφές που τοποθετούνται μέσα στο δέρμα κατά το τατουάζ είναι βιομηχανικές βαφές που αρχικά είχαν κατασκευαστεί για τα αυτοκίνητα και για τις τυπογραφικές μηχανές. Δεν έγιναν ποτέ μελέτες για την επίδραση των βαφών αυτών στο ανθρώπινο σώμα. Εύλογα λοιπόν διερωτούνται οι αρμόδιοι: Θα θέλατε να βάλετε στο σώμα σας βαφές που κατασκευάστηκαν για τα αυτοκίνητα;

(http://www.medlook.net/article.asp?item_id=1040)

1. Τι είναι το τατουάζ και τι το piercing;
2. Θα ήθελες να κάνεις τατουάζ ή piercing; Γιατί;
3. Τι κινδύνους έχουν τα στολίδια αυτά για τον ανθρώπινο οργανισμό;